

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2015)0252

Negocjacje w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2015 r. zawierająca zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Komisji Europejskiej dotyczące negocjacji w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) (2014/2228(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wytyczne UE w zakresie negocjacji dotyczących transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) między UE a USA, jednogłośnie przyjęte przez Radę w dniu 14 czerwca 2013 r.¹, których klauzula tajności została zniesiona i które zostały podane do wiadomości publicznej przez Radę w dniu 9 października 2014 r.,
- uwzględniając art. 168–191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU), w szczególności zasadę ostrożności zapisaną w art. 191 ust. 2,
- uwzględniając wspólne oświadczenie ze szczytu UE–USA, który odbył się w dniu 26 marca 2014 r.²,
- uwzględniając wspólne oświadczenie komisarzy Cecylii Malmström oraz przedstawiciela USA ds. handlu Michaela Fromana z dnia 20 marca 2015 r. dotyczące wyłączenia usług publicznych z umów handlowych między UE a USA;
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie TTIP z dnia 20 marca 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie TTIP z dnia 21 listopada 2014 r.³,
- uwzględniając wspólne oświadczenie prezydenta USA Baracka Obamy, przewodniczącego Komisji Jeana-Claude’a Junckera, przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy’a, premiera Zjednoczonego Królestwa Davida Camerona, kanclerz Niemiec Angeli Merkel, prezydenta Francji François Hollande’a, premiera Włoch Matteo Renzi’ego oraz premiera Hiszpanii Mariano Rajoya, wydane w

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/pl/pdf>

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141920.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/145906.pdf

dniu 16 listopada 2014 r. po posiedzeniu, które odbyło się przy okazji szczytu grupy G20 w Brisbane w Australii¹,

- uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 26 i 27 czerwca 2014 r.²,
- uwzględniając wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji, przedstawione przez przewodniczącego Jeana-Claude’a Junckera w dniu 15 lipca 2014 r. i zatytułowane: „Nowy początek dla Europy: Mój program na rzecz zatrudnienia, wzrostu, sprawiedliwości oraz zmian demokratycznych”³,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie przejrzystości w negocjacjach dotyczących TTIP (C(2014)9052)⁴, decyzje Komisji z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie publikowania informacji dotyczących spotkań odbywających się między członkami Komisji a organizacjami lub osobami samozatrudnionymi (C(2014)9051) oraz w sprawie publikowania informacji dotyczących spotkań odbywających się między dyrektorami generalnymi Komisji a organizacjami lub osobami samozatrudnionymi (C(2014)9048), wyroki i opinie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (C-350/12 P, 2/13, 1/09) w sprawie dostępu do dokumentów instytucji oraz decyzję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 6 stycznia 2015 r. zamykającą dochodzenie z inicjatywy własnej (OI/10/2014/RA) w sprawie rozpatrywania przez Komisję Europejską wniosków o udzielenie informacji i dostępu do dokumentów (przejrzystość),
- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady ds. Energii UE–USA z dnia 3 grudnia 2014 r.⁵,
- uwzględniając zintegrowane podejście UE do bezpieczeństwa żywności („od pola do stołu”) określone w 2004 r.⁶,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. z konsultacji społecznych online w sprawie ochrony inwestycji i rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem (ISDS) w związku z transatlantyckim partnerstwem handlowo-inwestycyjnym (TTIP) (SWD(2015)0003),
- uwzględniając propozycje tekstów UE do omówienia z USA w kolejnych rundach negocjacji dotyczących TTIP, w szczególności te, których klauzula tajności została zniesiona i które zostały podane do wiadomości publicznej przez Komisję, m.in. dokumenty przedstawiające stanowiska UE zatytułowane: „Kwestie regulacyjne dotyczące TTIP – przemysł inżynierski”⁷, „Sprawdzian równoważności funkcjonalnej: proponowana metodologia równoważności regulacyjnej w branży motoryzacyjnej”⁸

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-1820_en.htm

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-79-2014-INIT/pl/pdf>

³ europa.eu/priorities/docs/pg_pl.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/news/2014/docs/c_2014_9052_en.pdf

⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2341_en.htm

⁶

http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153022.pdf

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153023.pdf

oraz „Rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju/ polityki pracy i ochrony środowiska naturalnego: dokument UE określający kluczowe kwestie i aspekty przepisów TTIP”¹, a także propozycje tekstów dotyczących barier technicznych w handlu², środków sanitarnych i fitosanitarnych³, ceł i ułatwień handlowych⁴, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)⁵, ewentualnych przepisów w sprawie konkurencji⁶, ewentualnych przepisów w sprawie przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne lub wyłączne przywileje⁷, ewentualnych przepisów w sprawie dotacji⁸ oraz rozstrzygania sporów⁹, wstępnych przepisów dotyczących współpracy regulacyjnej¹⁰,

- uwzględniając opinię Komitetu Regionów w sprawie „Transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP)” (ECOS-V-063) przyjętą podczas 110. sesji plenarnej (11-13 lutego 2015 r.) oraz opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 4 czerwca 2014 r. pt. „Transatlantyckie stosunki handlowe a poglądy EKES-u na temat wzmocnionej współpracy i ewentualnej umowy o wolnym handlu UE-USA”,
- uwzględniając wersję ostateczną sprawozdania wstępnego z dnia 28 kwietnia 2014 r. sporządzonego przez ECORYS dla Komisji i zatytułowanego „Ocena wpływu handlu na zrównoważony rozwój mająca na celu wsparcie negocjacji w sprawie kompleksowej umowy handlowo-inwestycyjnej między Unią Europejską a USA”¹¹,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 2015 r. w sprawie barier handlowych (COM(2015)0127)¹²,
- uwzględniając „Szczegółową analizę przedstawioną przez Komisję Europejską oceny skutków dotyczącej transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego między UE a USA”, opublikowaną w kwietniu 2014 r. przez Centrum Studiów nad Polityką Europejską (CEPS) na zlecenie Parlamentu,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje, w szczególności rezolucję z dnia 23 października 2012 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych ze Stanami Zjednoczonymi¹³, rezolucję z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie negocjacji UE dotyczących handlu i inwestycji ze Stanami Zjednoczonymi¹⁴ oraz rezolucję z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2013 r.¹⁵,

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153024.pdf

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153025.pdf

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153026.pdf

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153027.pdf

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153028.pdf

⁶ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153029.pdf

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153030.pdf

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153031.pdf

⁹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153032.pdf

¹⁰ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/february/tradoc_153120.pdf

¹¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/may/tradoc_152512.pdf

¹² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/march/tradoc_153259.pdf

¹³ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 53.

¹⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0227.

¹⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0009.

- uwzględniając art. 108 ust. 4 oraz art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju, Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Kultury i Edukacji, Komisji Prawnej, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz Komisji Petycji (A8-0175/2015),
 - A. mając na uwadze, że eksport możliwy dzięki handlowi oraz inwestycje służące wzrostowi to kluczowe czynniki pobudzające tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy, niewymagające inwestycji rządowych;
 - B. mając na uwadze, że PKB UE w ogromnym stopniu zależy od handlu i eksportu oraz korzyści płynących z opartych na zasadach inwestycji i handlu, oraz mając na uwadze, że ambitna i wyważona umowa z USA powinna wspomóc reindustrializację Europy i przyczynić się do realizacji celu dotyczącego zwiększenia do 2020 r. PKB generowanego przez przemysł w UE z 15 % do 20 % dzięki intensyfikacji transatlantyckiego handlu zarówno towarami, jak i usługami; mając na uwadze, że umowa ta może tworzyć szanse szczególnie dla MŚP, mikroprzedsiębiorstw (zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji 2003/361/WE), klastrów i sieci przedsiębiorstw, które cierpią z powodu barier pozataryfowych niewspółmiernie bardziej niż większe przedsiębiorstwa, uzyskujące oszczędności skali, które umożliwiają im łatwiejszy dostęp do rynków po obu stronach Atlantyku; mając na uwadze, że umowa między dwoma największymi blokami gospodarczymi na świecie może przynieść opracowanie standardów, norm i zasad, które zostaną przyjęte na szczeblu światowym, co przyniosłoby korzyści również państwom trzecim i zapobiegłoby dalszemu rozdrobnieniu światowego handlu; mając na uwadze, że niewyNEGOCJOWANIE umowy pozwoli na odegranie takiej roli innym państwom trzecim, kierującym się odmiennymi standardami i wartościami;
 - C. mając na uwadze, że dziewięć państw członkowskich Unii Europejskiej zawarło już umowy dwustronne ze Stanami Zjednoczonymi, zatem TTIP może czerpać inspirację z dobrych praktyk i lepiej usuwać przeszkody napotkane przez te państwa członkowskie;
 - D. mając na uwadze, że wobec niedawnych sytuacji kryzysowych na granicach UE oraz wydarzeń na świecie istnieje potrzeba zaangażowania się w kształtowanie globalnego ładu oraz systemu opartego na zasadach i wartościach;
 - E. mając na uwadze, że ze względu na rosnącą liczbę wzajemnych powiązań między rynkami światowymi decydenci polityczni powinni kształtować i wspierać interakcje między rynkami; mając na uwadze, że odpowiednie zasady handlu oraz znoszenie niepotrzebnych barier są podstawą tworzenia wartości dodanej przy równoczesnym utrzymaniu i rozwijaniu w Europie solidnej, konkurencyjnej i zróżnicowanej bazy przemysłowej;
 - F. mając na uwadze, że dążenia UE do podjęcia wyzwań zmiany klimatu, ochrony środowiska i bezpieczeństwa konsumentów przyniosły przedsiębiorstwom UE wysokie koszty regulacyjne, połączone z dużym zużyciem energii i wysokimi cenami energii

elektrycznej, a nieporuszenie tej kwestii w TTIP może przyspieszyć procesy delokalizacji, dezindustrializacji oraz utraty miejsc pracy, zagrażając w ten sposób unijnym celom reindustrializacji i zatrudnienia, co uniemożliwi również osiągnięcie celów politycznych, do których zmierzają uregulowania UE;

- G. mając na uwadze, że dobrze przemyślana umowa handlowa może pozwolić czerpać korzyści z możliwości płynących z globalizacji; mając na uwadze, że solidna i ambitna umowa handlowa nie powinna skupiać się wyłącznie na redukcji taryf celnych i barier pozataryfowych, lecz powinna stanowić również narzędzie ochrony pracowników, konsumentów i środowiska naturalnego; mając na uwadze, że umowa taka to szansa na stworzenie ram w postaci przepisów o najwyższych standardach, zgodnych z naszymi wspólnymi wartościami, mających zapobiegać dumpingowi socjalnemu i ekologicznemu oraz zapewniać wysoki poziom ochrony konsumentów zgodny ze wspólnym celem otwartej konkurencji na równych zasadach;
- H. mając na uwadze, że choć wspólne wysokie standardy leżą w interesie konsumentów, należy przyznać, iż konwergencja ma znaczenie również dla przedsiębiorstw, ponieważ wyższe koszty wynikające z wyższych standardów będą równoważone przez zwiększone oszczędności skali na potencjalnym rynku liczącym 850 mln konsumentów;
- I. mając na uwadze, że wcześniejsze umowy handlowe przyniosły gospodarce europejskiej istotne korzyści, jednak rzeczywiste oddziaływanie TTIP na gospodarkę UE i na USA trudno ocenić i przewidzieć, gdyż negocjacje jeszcze trwają, a badania dają sprzeczne wyniki; mając na uwadze, że samo TTIP nie rozwiąże wieloletnich strukturalnych problemów gospodarczych oraz ich przyczyn w UE, ale powinno być postrzegane jako element szerszej europejskiej strategii tworzenia miejsc pracy i wzrostu, a oczekiwania dotyczące TTIP powinny być współmierne do poziomu ambicji, jaki zostanie osiągnięty podczas negocjacji;
- J. mając na uwadze, że skutki rosyjskiego embarga jasno ukazały niezmiennie znaczenie rolnictwa w wymiarze geopolitycznym, wagę dostępu do wielu różnych rynków rolnych oraz potrzebę silnego i strategicznego partnerstwa handlowego z wiarygodnymi partnerami handlowymi;
- K. mając na uwadze, że dla europejskiego rolnictwa duże znaczenie ma zapewnienie wzajemnie korzystnego handlu z USA, aby umocnić pozycję UE jako kluczowego podmiotu na światowym rynku bez uszczerbku dla dotychczasowych norm jakości europejskich produktów rolnych i doskonalenia tych norm w przyszłości, a jednocześnie zapewnić przetrwanie oraz gospodarczą i społeczną stabilność europejskiego modelu rolnictwa;
- L. mając na uwadze, że handel i przepływ inwestycji nie są celem same w sobie, a punktem odniesienia dla umowy handlowej jest dobrobyt zwykłych obywateli, pracowników i konsumentów, jak również zwiększone możliwości przedsiębiorstw jako czynników kreujących wzrost i miejsca pracy; mając na uwadze, że TTIP powinno być wzorem dobrej umowy handlowej spełniającej powyższe wymogi, aby służyć za przykład dla naszych przyszłych negocjacji z innymi partnerami handlowymi;
- M. mając na uwadze, że w negocjacjach wymagany jest pewien stopień poufności w celu osiągnięcia wyników wysokiej jakości, a ograniczony poziom przejrzystości, z jakim prowadzono negocjacje w przeszłości, doprowadził do niedostatecznej demokratycznej

kontroli procesu negocjacyjnego;

- N. mając na uwadze, że przewodniczący Jean-Claude Juncker w swoich wytycznych politycznych wyraźnie potwierdził, że dąży do wyważonej i rozsądnej umowy handlowej ze Stanami Zjednoczonymi i choć UE i USA mogą uczynić spory krok naprzód, jeżeli chodzi o wzajemne uznawanie norm dotyczących produktów lub wypracowanie norm transatlantyckich, to UE nie poświęci europejskich standardów w zakresie bezpieczeństwa (żywności), zdrowia, zdrowia zwierząt, ochrony socjalnej, ochrony środowiska i ochrony danych osobowych czy różnorodności kulturowej; przypomniał przy tym, że bezpieczeństwo naszej żywności oraz ochrona danych osobowych Europejczyków i usług świadczonych w interesie ogólnym nie podlegają negocjacji, chyba że celem negocjacji jest osiągnięcie wyższego poziomu ochrony;
- O. mając na uwadze, że należy zapewnić satysfakcjonujące zakończenie negocjacji dotyczących umowy w sprawie bezpiecznego transferu danych („Safe Harbour”) i umowy parasolowej w sprawie ochrony danych;
- P. mając na uwadze, że w swoich wytycznych politycznych przewodniczący Jean-Claude Juncker wyraźnie zaznaczył również, że nie zgodzi się, by właściwość sądów państw członkowskich UE była ograniczona specjalnymi procedurami dotyczącymi sporów z inwestorami; mając na uwadze, że dostępne są już wyniki konsultacji społecznych w sprawie ochrony inwestycji i rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem w związku z TTIP i że z uwzględnieniem przekazanych uwag rozpoczęto w trzech instytucjach europejskich i między nimi proces refleksji nad tym, jak najlepiej zapewnić ochronę inwestycji i równe traktowanie inwestorów, jednocześnie zapewniając państwom prawo do regulacji, czemu towarzyszy wymiana opinii ze społeczeństwem obywatelskim i sektorem przedsiębiorstw;
- Q. mając na uwadze, że Parlament w pełni popiera decyzję Rady o odtajnieniu wytycznych negocjacyjnych oraz inicjatywę Komisji w zakresie przejrzystości; mając na uwadze, że prowadzona w całej Europie ożywiona debata publiczna na temat TTIP wskazała na potrzebę prowadzenia negocjacji w sprawie TTIP w sposób bardziej przejrzysty i dopuszczenia udziału wielu stron, przy uwzględnieniu obaw zgłaszanych przez obywateli europejskich oraz informowaniu opinii publicznej o wynikach negocjacji;
- R. mając na uwadze, że rozmowy między USA a UE są prowadzone od lipca 2013 r., jednak do tej pory nie uzgodniono wspólnego tekstu;
- S. mając na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami TTIP ma być umową mieszaną wymagającą ratyfikacji przez Parlament Europejski i wszystkie 28 państw członkowskich UE;
- 1. uważa, że Unia Europejska i Stany Zjednoczone są dla siebie kluczowymi partnerami; podkreśla, że transatlantyckie partnerstwo handlowo-inwestycyjne (TTIP) to w ostatnim czasie najważniejszy projekt realizowany przez UE i Stany Zjednoczone, który powinien ożywić partnerstwo transatlantyckie nie tylko w odniesieniu do jego aspektów handlowych; podkreśla, że zawarcie tego partnerstwa ma duże znaczenie polityczne;
- 2. w związku z trwającymi negocjacjami w sprawie TTIP kieruje do Komisji następujące zalecenia:

- a) w odniesieniu do zakresu i szerszego kontekstu:
- (i) należy zapewnić, aby przejrzyste negocjacje w sprawie TTIP doprowadziły do zawarcia ambitnej, całościowej i wyważonej umowy handlowo-inwestycyjnej, spełniającej wysokie standardy i wspierającej zrównoważony wzrost przynoszący wspólne korzyści wszystkim państwom członkowskim oraz wzajemne i obustronne korzyści partnerom, zwiększającej międzynarodową konkurencyjność i stwarzającej nowe możliwości dla przedsiębiorstw UE, w szczególności dla MŚP, wspierającej tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy dla obywateli europejskich, zapewniającej bezpośrednie korzyści dla konsumentów europejskich; treść i wdrożenie umowy są ważniejsze niż tempo negocjacji;
 - (ii) należy podkreślić, że negocjacje w sprawie TTIP obejmują trzy główne dziedziny: ambitną poprawę wzajemnego dostępu do rynku (dla towarów, usług, inwestycji i zamówień publicznych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów), zmniejszenie barier pozataryfowych i zwiększenie zgodności systemów regulacyjnych oraz opracowanie wspólnych zasad służących podejmowaniu wspólnych wyzwań i wykorzystywanie możliwości, jakie daje handel światowy, a wszystkie te obszary są jednakowo ważne i powinny być w równym stopniu uwzględnione w całościowym pakiecie przepisów; TTIP powinno być ambitne i wiążące na wszystkich szczeblach sprawowania rządów po obu stronach Atlantyku, prowadzić do trwałego i autentycznego wzajemnego otwarcia rynku oraz do ułatwień handlowych dla ogółu społeczeństwa, a także szczególnie uwzględniać środki strukturalne służące nawiązywaniu ściślejszej współpracy transatlantyckiej przy jednoczesnym utrzymaniu standardów regulacyjnych i ochrony konsumentów oraz zapobieganiu dumpingowi socjalnemu, fiskalnemu oraz ekologicznemu;
 - (iii) należy pamiętać o ogólnym znaczeniu strategicznym stosunków gospodarczych między UE a USA oraz o szczególnym znaczeniu strategicznym TTIP, m.in. jako szansy na propagowanie zasad i wartości – zakorzenionych w opartych na regułach ramach – wyznawanych i podzielanych przez UE i USA oraz na wypracowanie wspólnego podejścia i wizji światowego handlu, inwestycji oraz kwestii związanych z handlem, takich jak wysokie standardy i normy oraz ścisłe regulacje, w celu kształtowania szerszej wizji transatlantyckiej i wspólnego zestawu celów strategicznych; należy pamiętać, że ze względu na rozmiary rynku transatlantyckiego TTIP jest szansą na ukształtowanie i uregulowanie międzynarodowego systemu handlu w celu zapewnienia pomyślnego rozwoju obu bloków we wzajemnie połączonym świecie;
 - (iv) szczególnie ze względu na niedawne pozytywne wydarzenia w Światowej Organizacji Handlu (WTO) należy zapewnić, by umowa z USA była punktem wyjścia do szerszej zakrojonych negocjacji handlowych i nie przesądzała o procesach toczących się w WTO ani im nie przeciwdziałała; dwustronne i wielostronne umowy handlowe należy zasadniczo postrzegać jako rozwiązanie drugorzędne, które nie może uniemożliwiać starań o istotne postępy w systemie wielostronnym; TTIP musi zapewnić synergię z innymi umowami handlowymi będącymi obecnie przedmiotem negocjacji;

- (v) należy pamiętać, że TFUE określa politykę handlową UE jako nieodłączny element ogólnych działań zewnętrznych UE, a zatem należy ocenić skutki ostatecznego porozumienia, uznając uzyskane szanse, np. łatwiejszy dostęp do rynku dzięki zastosowaniu wspólnych norm transatlantyckich, ale też dostrzegając niebezpieczeństwa, np. ryzyko przekierowania handlu z krajów rozwijających się wskutek spadku znaczenia preferencji taryfowych;
 - (vi) należy zapewnić, że umowa zagwarantuje pełne przestrzeganie standardów UE w zakresie praw podstawowych, przez włączenie do niej prawnie wiążącej i mającej skutek zawieszający klauzuli dotyczącej praw człowieka, będącej standardowym elementem umów handlowych zawieranych przez UE z krajami trzecimi;
- b) w odniesieniu do dostępu do rynku:
- (i) należy zapewnić, aby dostęp do rynku oferowany w poszczególnych obszarach był wzajemny i jednakowo ambitny oraz by odzwierciedlał oczekiwania obydwu stron, oraz należy zachować równowagę między poszczególnymi propozycjami dotyczącymi tych obszarów;
 - (ii) należy dążyć do zniesienia wszystkich ceł, przy poszanowaniu faktu, że po obu stronach występuje szereg wrażliwych produktów rolnych i przemysłowych, które trzeba będzie wyczerpująco ująć w wykazach uzgodnionych w procesie negocjacji; należy przewidzieć odpowiednie okresy przejściowe i kwoty dla najbardziej wrażliwych produktów, a w nielicznych przypadkach wyłączenie danych produktów z zakresu umowy, biorąc pod uwagę, że w wielu przypadkach te produkty mają wyższe koszty produkcji w UE wynikające z unijnych zasad;
 - (iii) jak wyraźnie określono w mandacie negocjacyjnym, należy zapewnić włączenie do umowy klauzuli ochronnej, która byłaby stosowana na wypadek, gdyby wzrost przywozu określonego produktu stanowił poważne zagrożenie dla wewnętrznej produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji żywności, sektorów energochłonnych i powodujących ucieczkę emisji, przemysłu chemicznego i stalowego oraz branży surowców w UE;
 - (iv) należy pamiętać, że UE jako największy blok handlowy na świecie ma ważne interesy ofensywne w sektorze wysoko wyspecjalizowanych usług, np. usług inżynierskich i innych usług profesjonalnych, telekomunikacyjnych, finansowych czy transportowych;
 - (v) należy zwiększać dostęp do rynku usług na podstawie „podejścia hybrydowego”, co oznacza stosowanie w odniesieniu do dostępu do rynku wykazu pozytywnego wskazującego jednoznacznie usługi, które mogą świadczyć firmy zagraniczne, i wyłączającego nowe usługi, przy jednoczesnym zapewnieniu, że ewentualne klauzule zawieszające i zapadkowe dotyczyć będą tylko przepisów dotyczących niedyskryminacji i zapewnią elastyczność wystarczającą do przywrócenia kontroli publicznej nad usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym oraz do uwzględnienia pojawiania się nowych i innowacyjnych usług, natomiast w odniesieniu do traktowania narodowego – stosowanie wykazu negatywnego;

- (vi) w ramach negocjacji należy konkretnie poruszyć i doprowadzić do zniesienia obecnych amerykańskich ograniczeń w zakresie usług transportu morskiego i powietrznego świadczonych przez przedsiębiorstwa europejskie, wynikających z takich amerykańskich aktów prawnych, jak ustawa Jonesa, ustawa o bagrowaniu przez podmioty zagraniczne, ustawa o lotnictwie federalnym oraz amerykańskie prawo kabotażu lotniczego, oraz ograniczeń kapitałowych dotyczących zagranicznej własności linii lotniczych, poważnie ograniczających dostęp przedsiębiorstwom UE do rynku, jak również innowacyjność w samych Stanach Zjednoczonych;
- (vii) należy oprzeć się na wspólnym oświadczeniu odzwierciedlającym wyraźne zobowiązanie negocjatorów do wyłączenia z zakresu TTIP obecne i przyszłe usługi świadczone w interesie ogólnym oraz w ogólnym interesie gospodarczym (m.in. zaopatrzenie w wodę, opiekę zdrowotną, usługi socjalne, systemy zabezpieczenia społecznego i edukację), aby zagwarantować, że władze krajowe i – w stosownych przypadkach – lokalne zachowają pełną swobodę w zakresie wprowadzania, przyjmowania, utrzymywania lub uchylania wszelkich przepisów dotyczących zamawiania, organizacji, finansowania i świadczenia usług publicznych, zgodnie z postanowieniami Traktatów oraz z mandatem negocjacyjnym UE; wyłączenie to powinno mieć zastosowanie niezależnie od sposobu świadczenia i finansowania tych usług;
- (viii) należy z całych sił dążyć do zapewnienia wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych, zwłaszcza dzięki utworzeniu ram prawnych ze stanami, mającymi uprawnienia regulacyjne w tej dziedzinie, by umożliwić specjalistom z UE i z USA pracę po obu stronach Atlantyku oraz by w branżach objętych TTIP ułatwić mobilność inwestorów, specjalistów, wysoko wykwalifikowanych pracowników i techników między UE a USA;
- (ix) należy pamiętać, że ułatwienia wizowe dla europejskich dostawców usług i towarów to jeden z kluczowych elementów pełnego wykorzystania potencjału umowy, należy też w negocjacjach zwiększyć presję polityczną na USA, aby zagwarantować pełną wzajemność wizową i równe, niedyskryminacyjne traktowanie wszystkich obywateli państw członkowskich UE, jeśli chodzi o wjazd na terytorium USA;
- (x) należy powiązać negocjacje dotyczące dostępu do rynku usług finansowych ze zbliżeniem regulacji sektora finansowego na jak najwyższym poziomie, aby wspierać przyjęcie i kompatybilność niezbędnych regulacji służących poprawie stabilności finansowej, zapewnić odpowiednią ochronę konsumentów produktów i usług finansowych oraz wspierać obecne wysiłki na rzecz współpracy na innych forach międzynarodowych, takich jak Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego i Rada Stabilności Finansowej; należy zapewnić, by te wysiłki na rzecz współpracy nie ograniczały suwerenności regulacyjnej i nadzorczej UE i jej państw członkowskich, w tym ich możliwości wprowadzenia zakazu niektórych produktów i działań finansowych;
- (xi) należy nawiązać ściślejszą współpracę między UE, jej państwami członkowskimi a USA, obejmującą mechanizmy skuteczniejszej współpracy międzynarodowej, w celu ustanowienia globalnych wyższych standardów zwalczania przestępczości finansowej i podatkowej oraz korupcji;

- (xii) należy zapewnić, aby dorobek prawny UE dotyczący ochrony danych nie był narażony na szwank przez liberalizację przepływów danych, zwłaszcza w obszarze handlu elektronicznego i usług finansowych, przy czym należy uznać również znaczenie przepływu danych jako podstawy handlu transatlantyckiego i gospodarki cyfrowej; należy włączyć do umowy – jako jej kluczowy element – całościowy i jednoznaczny samodzielny przepis horyzontalny, oparty na art. XIV Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS), w całości wyłączający z umowy obecne i przyszłe ramy prawne UE dotyczące ochrony danych osobowych, bez nakładania warunku, iż musi on być spójny z innymi częściami TTIP; należy negocjować przepisy dotyczące przepływu danych osobowych jedynie w przypadku zagwarantowania i respektowania pełnego zastosowania zasad ochrony danych po obu stronach Atlantyku, należy też współpracować ze Stanami Zjednoczonymi w celu zachęcania państw trzecich do przyjęcia podobnych wysokich standardów ochrony danych na całym świecie;
- (xiii) należy pamiętać, że wydanie przez Parlament Europejski zgody na ostateczne porozumienie w sprawie TTIP może stać pod znakiem zapytania, o ile USA nie zarzucą całkowicie powszechnej, masowej inwigilacji i o ile nie zostanie wypracowane odpowiednie rozwiązanie dotyczące praw obywateli UE w zakresie prywatności danych, obejmujące prawo do odwołania na drodze administracyjnej i sądowej, zgodnie z ust. 74 rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r.¹;
- (xiv) należy zapewnić szybkie i pełne odbudowanie zaufania między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi, które ucierpiało wskutek skandali związanych z masową inwigilacją;
- (xv) należy zawrzeć w umowie ambitny rozdział dotyczący konkurencji, gwarantujący odpowiednie przestrzeganie europejskiego prawa konkurencji, zwłaszcza w świecie cyfrowym; należy zapewnić prywatnym przedsiębiorstwom możliwość uczciwej konkurencji z przedsiębiorstwami państwowymi i kontrolowanymi przez państwo; należy zapewnić odpowiednie uregulowanie dotacji państwowych dla przedsiębiorstw prywatnych i przejrzysty system kontroli tych dotacji;
- (xvi) należy postulować otwartą konkurencję i rozwój gospodarki cyfrowej, która z natury ma globalny charakter, ale jej główne centra znajdują się w UE i USA; należy podkreślić w negocjacjach, że gospodarka cyfrowa musi być centralnym elementem rynku transatlantyckiego, korzystającym z dźwigni finansowej w gospodarce światowej i w dalszym otwieraniu rynków globalnych;
- (xvii) należy pamiętać, że w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego i usług telekomunikacyjnych szczególne znaczenie ma zapewnienie w TTIP równych warunków działania, równego, przejrzystego i opartego na zasadzie wzajemności dostęp przedsiębiorstw usługowych z UE do rynku USA oraz obowiązku przestrzegania przez usługodawców z USA świadczących usługi w Europie lub dla europejskich klientów wszystkich odpowiednich norm

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0230,

branżowych i norm bezpieczeństwa produktów oraz praw konsumentów;

- (xviii) należy zapewnić w prawie wiążącej, generalnej klauzuli znajdującej zastosowanie do całej umowy, przy pełnym przestrzeganiu Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, że strony zastrzegają sobie prawo do przyjmowania lub utrzymywania dowolnych środków (w szczególności środków o charakterze regulacyjnym lub finansowym) w odniesieniu do ochrony bądź propagowania różnorodności kulturowej i językowej, zgodnie ze stosownymi artykułami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również w odniesieniu do wolności i pluralizmu mediów, niezależnie od stosowanej technologii czy platformy dystrybucji, przy czym należy pamiętać, że mandat udzielony Komisji przez państwa członkowskie jednoznacznie wyłącza usługi audiowizualne;
- (xix) należy zaznaczyć, że żaden element umowy nie może wpłynąć na możliwość dotowania przez UE lub państwa członkowskie UE oraz udzielania przez nie wsparcia finansowego branży kulturalnej, jak również usługom kulturowym, edukacyjnym, audiowizualnym i prasowym;
- (xx) należy potwierdzić, że systemy stałych cen książek oraz ustalanie cen gazet i czasopism nie zostaną podważone przez wymogi wynikające z umowy w sprawie TTIP;
- (xxi) należy zagwarantować dzięki klauzuli ogólnej prawo państw członkowskich UE do przyjmowania lub utrzymywania wszelkich środków dotyczących świadczenia wszystkich usług edukacyjnych i kulturalnych, które funkcjonują na zasadzie non-profit i/lub w jakimkolwiek stopniu otrzymują publiczne finansowanie lub pomoc państwa w jakiegokolwiek formie, a także dopilnować, by prywatnie finansowani usługodawcy zagraniczni spełniali te same wymogi dotyczące jakości i akredytacji, co usługodawcy krajowi;
- (xxii) ze względu na ogromne zainteresowanie europejskich firm, zwłaszcza MŚP, uzyskaniem niedyskryminującego dostępu do zamówień publicznych w USA zarówno na szczeblu federalnym, jak i niższym niż federalny, np. w zakresie usług budowlanych, inżynierskich, infrastruktury transportowej i energetycznej oraz towarów i usług, należy przyjąć ambitne podejście do rozdziału o zamówieniach publicznych, jednocześnie zachowując zgodność tego rozdziału z nowymi unijnymi dyrektywami dotyczącymi zamówień publicznych i koncesji, by zaradzić, zgodnie z zasadą wzajemności, obecnie występującemu dużemu zróżnicowaniu stopnia otwarcia rynków zamówień publicznych po obu stronach Atlantyku, znacznie otwierając rynek amerykański (nadal podlegający ustawie Buy American Act z 1933 r.) tak na szczeblu federalnym, jak niższym niż federalny, w oparciu o zobowiązania podjęte w porozumieniu w sprawie zamówień rządowych (GPA), oraz znosząc ograniczenia, które obecnie mają zastosowanie na szczeblu federalnym, stanowym i lokalnym w Stanach Zjednoczonych; należy też stworzyć mechanizmy gwarantujące, że zobowiązania podjęte przez władze federalne USA będą uznawane na wszystkich szczeblach politycznych i administracyjnych;

- (xxiii) w celu stworzenia otwartych, niedyskryminujących i przewidywalnych wymogów proceduralnych zapewniających przedsiębiorstwom z UE i USA, zwłaszcza MŚP, równy dostęp do zamówień publicznych, należy zapewnić, że USA zwiększą przejrzystość procesu przetargowego obowiązującego na ich terytorium;
 - (xxiv) należy wspierać współpracę między UE i USA na szczeblu międzynarodowym, by propagować wspólne standardy zrównoważonego rozwoju w zamówieniach publicznych na wszystkich federalnych i niższych od federalnego szczeblach władzy, m.in. przy wdrażaniu zmienionego ostatnio Porozumienia w sprawie zamówień rządowych; odnosi się to również do przyjmowania i przestrzegania zasad odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw w oparciu o wytyczne dla przedsiębiorstw wielonarodowych opracowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
 - (xxv) należy zapewnić włączenie stanów USA w proces negocjacji, by osiągnąć istotne rezultaty, jeżeli chodzi o otwarcie amerykańskiego systemu zamówień publicznych dla przedsiębiorstw z UE;
 - (xxvi) w kwestii zamówień publicznych należy być świadomym drażliwego charakteru takich dziedzin, jak obronność i bezpieczeństwo, a także uwzględniać cele określone przez przywódców państw i rządów na szczycie Rady ds. Obrony w 2013 r., dotyczące wspierania utworzenia europejskiego rynku w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności oraz europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego;
 - (xxvii) należy zapewnić, aby celem negocjacji w sprawie reguł pochodzenia było pogodzenie stanowiska UE ze stanowiskiem USA i wprowadzenie skutecznych reguł pochodzenia, by uniknąć podważania tych reguł w innych umowach, a także należy uznać negocjacje za okazję do wypracowania wspólnych norm dotyczących obowiązkowego oznaczania pochodzenia produktów; z uwagi na zakończenie negocjacji w sprawie kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między UE a Kanadą oraz potencjalną aktualizację umowy o wolnym handlu między UE a Meksykiem należy rozważyć możliwość i zakres kumulacji, należy jednak pamiętać, że celem TTIP jest ułatwienie handlu towarami wyprodukowanymi rzeczywiście w UE i USA, nie zaś przyzwoleń na import z państw trzecich, dlatego wyłączenie niektórych produktów należy rozpatrywać indywidualnie, a sektory wrażliwe należy wyłączyć z jakiegokolwiek kumulacji;
 - (xxviii) należy zapewnić, że TTIP będzie porozumieniem otwartym, i szukać metod aktywniejszego informowania o rozwoju sytuacji cenionych partnerów zainteresowanych negocjacjami TTIP ze względu na porozumienia o unii celnej z UE lub z USA;
- c) w odniesieniu do filaru współpracy i spójności regulacyjnej oraz barier pozataryfowych:
- (i) należy dopilnować, aby w rozdziale na temat współpracy regulacyjnej wspierano przejrzyste, efektywne środowisko ekonomiczne o charakterze prokonkurencyjnym przez wskazanie i niedopuszczenie do powstania ewentualnych przyszłych barier pozataryfowych w handlu, dotyczących

niewspółmiernie MŚP, oraz ułatwianie handlu i inwestycji, a jednocześnie opracowywanie i zapewnianie jak najwyższego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, zgodnie z zasadą ostrożności określoną w art. 191 TFUE, ochrony konsumentów, pracy i środowiska naturalnego oraz dobrostanu zwierząt, a także istniejącej w UE różnorodności kulturowej; w pełni respektując autonomię regulacyjną, należy wspierać ustanowienie zorganizowanego dialogu i współpracy między organami regulacyjnymi w jak najprzejrzystszy sposób i przy udziale zainteresowanych stron; należy uwzględnić dziedziny przekrojowe dotyczące spójności regulacyjnej i przejrzystości w odniesieniu do rozwoju i wdrażania skutecznych, opłacalnych i bardziej spójnych regulacji dotyczących towarów i usług; negocjatorzy z obu stron muszą określić i jasno sprecyzować – w oparciu o doświadczenie wyniesione z rozmów prowadzonych od wielu lat na różnych forach, takich jak Transatlantycka Rada Gospodarcza i forum wysokiego szczebla ds. współpracy regulacyjnej – które procedury i standardy techniczne mają podstawowe znaczenie i nie można ich narazić na szwank, które mogą być przedmiotem wspólnego stanowiska, które dotyczą obszarów, gdzie wzajemne uznawanie oparte na wspólnych wysokich standardach i silnym systemie nadzoru rynkowego byłoby pożądane, a dla których możliwa jest wyłącznie usprawniona wymiana informacji, a równocześnie muszą zapewnić, że nie wpłynie to na normy, które mają dopiero zostać ustanowione w obszarach, w których przepisy lub normy USA są bardzo różne od norm UE, na przykład wdrażanie istniejących przepisów (ramowych) (np. REACH), przyjęcie nowych aktów prawnych (np. klonowanie) lub przyszłe definicje mające wpływ na poziom ochrony (np. substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego); należy zapewnić, że żadne przepisy TTIP dotyczące współpracy regulacyjnej w ramach nie wprowadzą proceduralnego wymogu przyjęcia aktów Unii, których te przepisy dotyczą, ani nie doprowadzą do przyznawania egzekwowlanych uprawnień w tym względzie;

- (ii) należy oprzeć negocjacje w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz barier technicznych w handlu na kluczowych zasadach wielostronnych umów dotyczących środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz barier technicznych w handlu, a ponadto należy chronić europejskie normy i procedury sanitarne i fitosanitarne; w pierwszym rzędzie należy dążyć do wyeliminowania lub znacznego ograniczenia zbyt uciążliwych środków sanitarnych i fitosanitarnych, w tym związanych z nimi procedur importowych; w szczególności należy zapewnić, że uzyskanie uprzedniej zgody, obowiązkowe protokoły czy wstępne kontrole celne nie były stosowane jako stałe środki importowe; należy osiągnąć większą przejrzystość i otwartość, wzajemne uznawanie równoważnych norm, wymianę najlepszych praktyk, wzmocnienie dialogu między organami regulacyjnymi i zainteresowanymi stronami oraz zacieśnienie współpracy w międzynarodowych organach normalizacyjnych; w negocjacjach w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz barier technicznych w handlu należy zapewnić, że wysokie normy ustalone w celu zagwarantowania bezpieczeństwa żywności, ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt i roślin w UE nie będą w żaden sposób zagrożone;
- (iii) należy uznać, że w obszarach, w których UE i USA mają bardzo różne przepisy, nie dojdzie do porozumienia, jak w przypadku usług opieki

zdrowotnej, GMO, stosowania hormonów w hodowli bydła, REACH i jego wdrażania oraz klonowania zwierząt do celów hodowlanych, i tym samym do zrezygnowania z negocjacji w tych obszarach;

- (iv) należy zachęcać stronę amerykańską do zniesienia zakazu importu wołowiny z UE;
- (v) w odniesieniu do rozdziału dotyczącego horyzontalnej współpracy regulacyjnej należy zacieśniać współpracę dwustronną między organami regulacyjnymi, aby unikać niepotrzebnych rozbieżności, szczególnie w zakresie nowych technologii i usług, z korzyścią dla europejskiej i amerykańskiej konkurencyjności i oferowanych konsumentom możliwości wyboru; należy to osiągnąć przez zintensyfikowaną wymianę informacji oraz poprawić przyjmowanie i wdrażanie instrumentów międzynarodowych, przy poszanowaniu zasady pomocniczości na podstawie pozytywnych precedensów, takich jak normy ISO lub normy Światowego Forum na rzecz Harmonizacji Regulaminów Dotyczących Pojazdów (WP.29) Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ); należy pamiętać, że uznanie równoważności jak największej liczby przepisów w zakresie bezpieczeństwa pojazdów w oparciu o potwierdzony równoważny poziom ochrony byłoby jednym z najważniejszych osiągnięć porozumienia; należy zapewnić, że wcześniejsze oceny wpływu poszczególnych aktów regulacyjnych oprócz wpływu na handel i inwestycje powinny również badać wpływ na konsumentów i środowisko naturalne; należy wspierać zgodność regulacyjną bez narażania na szwank uzasadnionych celów regulacyjnych i politycznych oraz właściwości prawodawców w UE i USA;
- (vi) należy dążyć do dalszego gwarantowania wysokiego poziomu bezpieczeństwa produktów w Unii, jednocześnie eliminować zbędne powielanie badań, które powoduje marnotrawstwo zasobów, zwłaszcza w przypadku produktów o niskim ryzyku;
- (vii) należy zająć się kwestiami celnymi, które wykraczają poza postanowienia zawartej w ramach WTO umowy o ułatwieniach w handlu (TFA), oraz podkreślić, że aby rzeczywiście wyeliminować obciążenia administracyjne, trzeba działać na rzecz maksymalnego dostosowania regulacji polityki celnej i granicznej oraz odnośnych praktyk;
- (viii) w kontekście przyszłej współpracy regulacyjnej należy jasno określić, które środki dotyczą barier pozataryfowych oraz dublujących się lub zbędnych obciążeń i formalności administracyjnych, a które są powiązane z podstawowymi normami i regulacjami lub procedurami służącymi celowi polityki państwowej;
- (ix) tworząc ramy przyszłej współpracy, należy w pełni respektować systemy regulacyjne ustanowione po obu stronach Atlantyku oraz rolę Parlamentu Europejskiego w procesie podejmowania decyzji w UE i sprawowaną przezeń demokratyczną kontrolę nad procesami regulacyjnymi w UE, a jednocześnie zapewnić maksymalną przejrzystość i zwrócić uwagę na zrównoważone zaangażowanie zainteresowanych stron w konsultacje przy opracowywaniu projektu aktu regulacyjnego oraz nie opóźniać europejskiego procesu

prawodawczego; należy określić rolę, skład oraz status prawny organu współpracy regulacyjnej, biorąc pod uwagę fakt, że każde bezpośrednie i obowiązkowe stosowanie jego zaleceń oznaczałoby naruszenie procedur stanowienia prawa określonych w Traktatach; należy również monitorować, czy organ ten w pełni zachowuje zdolność władz krajowych, regionalnych i lokalnych do stanowienia własnego prawa, w szczególności w zakresie polityki społecznej i ochrony środowiska;

- d) w odniesieniu do przepisów:
- (i) należy powiązać negocjacje w sprawie dostępu do rynku i współpracy regulacyjnej z ustanowieniem ambitnych przepisów i zasad – pamiętając, że każdy filar obejmuje specyficzne wrażliwe obszary – w takich kwestiach, jak np. zrównoważony rozwój, energia, MŚP, inwestycje oraz przedsiębiorstwa państwowe;
 - (ii) należy zapewnić, że rozdział dotyczący zrównoważonego rozwoju będzie wiążący i egzekwowalny, a jego celem będzie pełna i skuteczna ratyfikacja, wdrożenie i egzekwowanie ośmiu podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) i ich postanowień, programu godnej pracy MOP oraz najważniejszych międzynarodowych porozumień w sprawie ochrony środowiska naturalnego; celem postanowień umowy musi być dalsze podniesienie poziomu ochrony norm pracy i środowiska; ambitny rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju musi również zawierać przepisy dotyczące społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw bazujące na wydanych przez OECD wytycznych dla przedsiębiorstw międzynarodowych, a także jasno zorganizowanego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim;
 - (iii) należy zapewnić, że normy pracy i ochrony środowiska nie będą uwzględnione tylko w rozdziale dotyczącym handlu i trwałego rozwoju, ale również w innych częściach umowy, dotyczących m.in. inwestycji, handlu usługami, współpracy regulacyjnej i zamówień publicznych;
 - (iv) w oparciu o doświadczenia z dotychczasowych umów o wolnym handlu, ocenione pozytywnie przez instytucje europejskie, państwa członkowskie lub parlamenty krajowe, należy zapewnić egzekwowalność norm pracy i ochrony środowiska; należy zapewnić, że wdrożenie i zgodność z przepisami dotyczącymi pracy będą podlegały skutecznemu procesowi monitorowania, w który zaangażowani będą partnerzy społeczni i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, i że objęte będą ogólnym mechanizmem rozwiązywania sporów mającym zastosowanie do całej umowy;
 - (v) przy pełnym poszanowaniu przepisów krajowych należy zapewnić, że pracownicy przedsiębiorstw transatlantyckich zarejestrowani na mocy prawa państwa członkowskiego UE będą mieli dostęp do informacji i konsultacji zgodnie z dyrektywą w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej;
 - (vi) należy zapewnić, że wpływ TTIP na gospodarkę, zatrudnienie, sprawy społeczne i środowisko zostanie również zbadany w drodze gruntownej i obiektywnej oceny ex ante wpływu handlu na zrównoważony rozwój, przy pełnym poszanowaniu dyrektywy UE w sprawie oceny wpływu na

zrównoważony rozwój, przy wyraźnym i zorganizowanym udziale wszystkich zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego; Komisja powinna przeprowadzić porównywalne dogłębne badania wpływu na poszczególne państwa członkowskie oraz ocenę konkurencyjności sektorów unijnych i ich amerykańskich odpowiedników, by oszacować zakres utraty i tworzenia miejsc pracy w sektorach dotkniętych umową w poszczególnych państwach członkowskich, dzięki czemu możliwe będzie częściowe pokrycie kosztów dostosowania z funduszy UE i państw członkowskich;

- (vii) należy utrzymać cel polegający na poświęceniu specjalnego rozdziału w TTIP energii, w tym surowcom przemysłowym; należy zapewnić, że w czasie negocjacji obie strony przeanalizują sposoby na ułatwienie eksportu energii, aby TTIP zniosło wszelkie istniejące ograniczenia lub utrudnienia w eksporcie paliw, w tym LNG i ropy naftowej, między oboma partnerami handlowymi, z myślą o utworzeniu konkurencyjnego, przejrzystego i niedyskryminacyjnego rynku, co wesprze dywersyfikację źródeł energii, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw i doprowadzi do obniżenia cen energii, przy czym należy podkreślić, że ten rozdział o energii musi zawierać wyraźne gwarancje, że unijne normy środowiskowe i cele działań w dziedzinie klimatu nie zostaną osłabione; należy zachęcać do współpracy między UE a USA na rzecz zniesienia zwolnień podatkowych dotyczących paliw dla lotnictwa komercyjnego, zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi na szczycie G20 w kwestii całkowitego wyeliminowania dotacji do paliw kopalnych;
- (viii) należy zapewnić, że prawo obu partnerów do kształtowania i regulowania poszukiwania i eksploatacji źródeł energii oraz produkcji energii nie zostanie naruszone przez żadną umowę, a po podjęciu decyzji o eksploatacji stosowana będzie zasada niedyskryminacji; należy pamiętać, że żadne z postanowień umowy nie powinno podważać uzasadnionych niedyskryminujących demokratycznych decyzji dotyczących produkcji energii, zgodnie z zasadą ostrożności; należy zapewnić również przedsiębiorstwom z UE i z USA niedyskryminujący dostęp do surowców oraz energii oraz przestrzegać norm jakości produktów energetycznych, w tym norm dotyczących wpływu produktów energetycznych w postaci emisji CO₂, np. norm zapisanych w unijnej dyrektywie w sprawie jakości paliw;
- (ix) należy zapewnić, że TTIP będzie wspierać wykorzystanie i promowanie produktów i usług ekologicznych, w tym przez ułatwianie ich rozwoju, i ułatwi ich eksport i import, przez co wykorzystany zostanie znaczny potencjał zysków środowiskowych i gospodarczych, jaki oferuje gospodarka transatlantycka, co stanowiło będzie dopełnienie trwających negocjacji wielostronnych dotyczących umowy w sprawie towarów ekologicznych i przyczyni się do przeciwdziałania globalnemu ociepleniu oraz do tworzenia nowych miejsc pracy w „zielonej gospodarce”;
- (x) należy zapewnić, że TTIP posłuży za forum opracowywania wspólnych, ambitnych i wiążących norm zrównoważonego charakteru produkcji energii i efektywności energetycznej, przy czym zawsze uwzględniać należy normy już istniejące po obu stronach Atlantyku, np. unijne oznakowania dotyczące energii i dyrektywy dotyczące ekoprojektu, oraz przestrzegać tych norm, a także poszukiwać sposobów zacieśnienia współpracy w działalności

badawczo-rozwojowej oraz innowacyjności w energetyce oraz w dziedzinie technologii niskoemisyjnych i przyjaznych środowisku;

- (xi) należy zapewnić, że TTIP przyczyni się do zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi, zwłaszcza dzięki współpracy obu stron w zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN);
- (xii) należy zapewnić, że TTIP będzie zawierać odrębny rozdział poświęcony MŚP i bazujący na wspólnym zobowiązaniu obu negocjujących stron, a jego celem będzie stwarzanie nowych możliwości dla europejskich MŚP (w tym mikroprzedsiębiorstw) w USA w oparciu o rzeczywiste doświadczenia przedstawione przez MŚP prowadzące działalność eksportową, np. dzięki zniesieniu wymogu podwójnej certyfikacji, utworzeniu internetowego systemu informacji o poszczególnych regulacjach i najlepszych praktykach, ułatwieniu dostępu MŚP do systemów wsparcia, wprowadzeniu przyspieszonych procedur na granicach lub zniesieniu wciąż istniejących szczególnie wysokich taryf; należy ustanowić mechanizmy umożliwiające obu stronom współpracę na rzecz ułatwienia udziału MŚP w handlu i inwestycjach transatlantyckich, np. przez utworzenie wspólnych punktów kompleksowej obsługi dla MŚP, w którym zainteresowane strony z sektora MŚP odegrają kluczową rolę i będą mogły uzyskać informacje niezbędne do prowadzenia działalności eksportowej, importowej lub inwestycyjnej w USA, w tym informacje na temat należności celnych, podatków, regulacji, procedur celnych i szans na rynku;
- (xiii) należy zapewnić, że TTIP będzie zawierać kompleksowy rozdział dotyczący inwestycji obejmujący przepisy dotyczące zarówno dostępu do rynku, jak i ochrony inwestycji, w którym uznane zostanie, że dostęp do kapitału może pobudzać tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy; celem rozdziału dotyczącego inwestycji powinno być zapewnienie niedyskryminacyjnego traktowania, jeśli chodzi o zakładanie europejskich i amerykańskich przedsiębiorstw na terytorium drugiej strony, a jednocześnie uwzględnienie wrażliwego charakteru niektórych konkretnych sektorów; należy dążyć do zwiększenia atrakcyjności Europy jako miejsca inwestycji oraz do poprawy zaufania do inwestycji unijnych w USA, a także odnieść się do obowiązków i zadań inwestorów przez wskazanie m.in. na zasady OECD dotyczące przedsiębiorstw wielonarodowych oraz zasady ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka;
- (xiv) należy zapewnić, że postanowienia dotyczące ochrony inwestycji będą się ograniczać do stanu po utworzeniu przedsiębiorstwa i będą się skupiały na traktowaniu narodowym, klauzulach najwyższego uprzywilejowania, sprawiedliwym i równym traktowaniu oraz ochronie przed pośrednim i bezpośrednim wywłaszczeniem, w tym na prawie do szybkiego uzyskania odpowiedniej i skutecznej rekompensaty; należy precyzyjnie i w sposób zgodny z praktyką prawną określić normy ochrony oraz definicje inwestora i inwestycji, chroniąc prawo do stanowienia przepisów w interesie publicznym, wyjaśniając znaczenie pośredniego wywłaszczenia i zapobiegając wnoszeniu bezzasadnych lub błahych skarg; swobodny przepływ kapitału powinien być zgodny z postanowieniami Traktatu UE oraz obejmować nieograniczone w czasie ostrożnościowe klauzule wyłączenia na wypadek kryzysu finansowego;

- (xv) należy zapewnić, że zagraniczni inwestorzy będą traktowani w sposób niedyskryminacyjny, nie korzystając przy tym z większych praw niż inwestorzy krajowi oraz zastąpić system rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem nowym systemem rozstrzygania sporów między inwestorami a państwami, podlegającym demokratycznym zasadom i demokratycznej kontroli, w którym potencjalne przypadki będą rozstrzygane w sposób przejrzysty przez publicznie mianowanych, niezależnych, zawodowych sędziów, w publicznych procesach sądowych, i który obejmował będzie przynajmniej jeden mechanizm odwoławczy oraz zapewniał spójność decyzji sądów i poszanowanie właściwości sądów UE i państw członkowskich a także w którym prywatne interesy nie mogą podważać celów polityki publicznej,
 - (xvi) należy zapewnić, że TTIP będzie zawierało ambitny, wyważony i nowoczesny rozdział poświęcony precyzyjnie określonym aspektom praw własności intelektualnej, w tym uznawaniu i lepszej ochronie oznaczeń geograficznych, oraz że będzie odzwierciedlało sprawiedliwy i skuteczny poziom ochrony, nie uniemożliwiając UE przeprowadzenia reformy swojego systemu praw autorskich, a zarazem zapewni sprawiedliwą równowagę między prawami własności intelektualnej a interesem publicznym, zwłaszcza jeśli chodzi o zaspokojenie potrzeby utrzymania dostępu do leków po przystępnych cenach przez dalsze wspieranie zasad elastyczności z porozumienia TRIPS;
 - (xvii) należy uznać za szczególnie istotne, by UE i USA były nadal zaangażowane w toczące się na świecie na forum istniejących gremiów międzynarodowych wielostronne dyskusje poświęcone ujednoczeniu patentów, a co za tym idzie należy przestrzegać przed próbami wprowadzania w TTIP przepisów rzeczowego prawa patentowego, zwłaszcza w odniesieniu do możliwości opatentowania oraz okresów karencji;
 - (xviii) należy dopilnować, aby rozdział na temat praw własności intelektualnej nie zawierał przepisów dotyczących odpowiedzialności pośredników internetowych ani sankcji karnych jako narzędzia egzekwowania, gdyż Parlament Europejski już wcześniej odrzucił takie przepisy, w tym projekt umowy ACTA;
 - (xix) należy zapewnić pełne uznawanie i silną ochronę europejskich oznaczeń geograficznych oraz środków mających przeciwdziałać ich nieprawidłowemu stosowaniu oraz wprowadzającym w błąd informacjom i praktykom; należy zagwarantować konsumentom pewność etykietowania, identyfikowalności i faktycznego pochodzenia tych produktów, a producentom ochronę know-how, co stanowi zasadniczy element wyważonej umowy;
- e) w odniesieniu do przejrzystości, zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, społecznego oraz politycznego odbioru:
- (i) należy kontynuować dotychczasowe wysiłki na rzecz zwiększenia przejrzystości w negocjacjach przez publiczne udostępnianie większej liczby propozycji negocjacyjnych, należy wdrożyć zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, zwłaszcza dotyczące zasad publicznego dostępu do dokumentów;

- (ii) te starania na rzecz przejrzystości powinny przynieść znaczące rezultaty praktyczne, m.in. osiągnięcie porozumień ze stroną amerykańską służących zwiększeniu przejrzystości, w tym przez udostępnianie posłom do Parlamentu Europejskiego wszystkich dokumentów negocjacyjnych, w tym dokumentów skonsolidowanych, przy jednoczesnym zachowaniu niezbędnej poufności, by umożliwić posłom do Parlamentu Europejskiego oraz państwom członkowskim prowadzenie konstruktywnych dyskusji z zainteresowanymi stronami i opinią publiczną; należy zapewnić obu negocjującym stronom możliwość uzasadnienia wszelkiej odmowy ujawnienia propozycji negocjacyjnych;
 - (iii) należy wspierać jeszcze większe zaangażowanie państw członkowskich, które były odpowiedzialne za mandat negocjacyjny polecający Komisji Europejskiej rozpoczęcie negocjacji z USA, by kształtować ich aktywny udział w lepszym informowaniu obywateli europejskich o zakresie umowy i płynących z niej potencjalnie korzyściach, do czego zobowiązano się w konkluzjach Rady przyjętych w dniu 20 marca 2015 r., co ma umożliwić w Europie szeroką i opartą na faktach debatę publiczną na temat TTIP, służącą przeanalizowaniu autentycznych obaw związanych z umową;
 - (iv) należy zintensyfikować stałe i przejrzyste kontakty Parlamentu Europejskiego z wieloma zainteresowanymi stronami, przez cały czas trwania procesu negocjacyjnego; należy zachęcić wszystkie zainteresowane strony do czynnego uczestnictwa oraz przedstawiania inicjatyw i informacji istotnych dla negocjacji;
 - (v) należy zachęcić państwa członkowskie do włączenia parlamentów narodowych zgodnie z odpowiednimi obowiązkami konstytucyjnymi, zapewnić państwom członkowskim pełne wsparcie niezbędne do wykonania tego zadania oraz do lepszego dotarcia do parlamentów narodowych, by na bieżąco odpowiednio informować je o toczących się negocjacjach;
 - (vi) należy bazować na ściślejszej współpracy z Parlamentem oraz dążyć do jeszcze bliższego zorganizowanego dialogu, służącego dalszemu dokładnemu monitorowaniu proces negocjacji oraz współpracy z Komisją, państwami członkowskimi, Kongresem USA i amerykańskim rządem oraz zainteresowanymi stronami po obu stronach Atlantyku, aby doprowadzić do korzystnego wyniku tych negocjacji dla obywateli UE, Stanów Zjednoczonych i innych państw;
 - (vii) TTIP i jej przyszłemu wdrażaniu powinno towarzyszyć pogłębienie transatlantyckiej współpracy parlamentarnej w oparciu o doświadczenia z Transatlantyckiego Dialogu Legislatorów, by w przyszłości doprowadzić do wypracowania rozszerzonych i udoskonalonych ram politycznych służących tworzeniu wspólnych strategii, wzmocnieniu partnerstwa strategicznego i poprawie współpracy między UE a USA na szczeblu globalnym;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji zawierającej zalecenia Parlamentu Europejskiego Komisji oraz, do wiadomości, Radzie, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Kongresowi USA.

